

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ, ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄**

Ταχ. Δ/νση: Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα

Πληροφορίες: Θ. Καράμπελα

Τηλέφωνο : 210 2124349

Fax : 210 5238337

Email : ax2u039@minagric.gr

**Αθήνα, 21.05.2014
Αρ. Πρωτ. 2275/66903**

ΠΡΟΣ: Ως Π. Δ.

ΘΕΜΑ: «Διαβίβαση έκθεσης από τη συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της Ε.Ε.: Επίσημοι έλεγχοι στην πρωτογενή παραγωγή»

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα έκθεση της γεωπόνου της υπηρεσίας μας Θεοδώρας Καράμπελα, που συμμετείχε στη συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της Ε.Ε. για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 – Επίσημοι έλεγχοι στην πρωτογενή παραγωγή, η οποία πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες την 5^η Μαΐου 2014.

Όλα τα έγγραφα που αφορούν στη συγκεκριμένη συνάντηση είναι διαθέσιμα από την υπηρεσία μας.

Συν.: Έκθεση Συμμετοχής (σελ. 4)

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ α.α.

ΕΛΕΝΗ ΤΖΑΒΑΡΑ

ΕΚΘΕΣΗ

της Θεοδώρας Καράμπελα, γεωπόνου της Δ/νσης Μεταποίησης, Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, από τη συμμετοχή της στη συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της Ε.Ε. για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 – Επίσημοι έλεγχοι στην πρωτογενή παραγωγή, η οποία πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες την 5^η Μαΐου 2014.

Κοινοτικό Όργανο:

Ομάδας Εργασίας της Ε.Ε. για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 – Επίσημοι έλεγχοι στην πρωτογενή παραγωγή

Προεδρεύων:

Andrew Owen-Griffiths, Head of Unit F4 Plant health, Food of plant origin and Food quality FVO / DG SANCO.

Ελληνική Αντιπροσωπεία:

Θεοδώρα Καράμπελα, γεωπόνος υπάλληλος της Δ/νσης Μεταποίησης, Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ.

Ο πρόεδρος καλωσόρισε τους συμμετέχοντες και αναφέρθηκε στον σκοπό της συγκεκριμένης Ομάδας Εργασίας, της οποίας αντικείμενο αποτελεί η πρωτογενής παραγωγή τροφίμων μη ζωικής προέλευσης και οι απαιτήσεις για την υγιεινή τους, με βασική παράμετρο τον επίσημο έλεγχο, διευκρινίζοντας ότι σε αυτό τον όρο συμπεριλαμβάνονται κατά κύριο λόγο οι μικροβιολογικοί κίνδυνοι και σε μικρότερο βαθμό οι χημικοί κίνδυνοι, ενώ δεν συμπεριλαμβάνεται η υγεία των φυτών, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και η βιολογική γεωργία. Ακολούθως διευκρίνισε ότι προκειμένου να παραβρεθούν οι πλέον αρμόδιοι στην εν λόγω Ομάδα Εργασίας συμβουλευτήκε τις Μόνιμες Αντιπροσωπείες των Κρατών Μελών σχετικά με την αποστολή της πρόσκλησης, έτσι ώστε οι εργασίες της Ο.Ε. να είναι κατά το δυνατόν πιο στοχευμένες, αποδοτικές και αποτελεσματικές.

Ακολούθησαν χαιρετισμοί εκ μέρους των Carmen Garau (Head of Unit E5 Enforcement, DG SANCO) και Koen Van Dyck (Head of Unit G4 Food, Alert System and Training, DG SANCO), οι οποίοι παραβρέθηκαν στη συνάντηση.

Εν συνεχεία, ο πρόεδρος επεσήμανε την ανάγκη να επικεντρωθεί η Ε.Ε. στο πεδίο της υγιεινής στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής τροφίμων μη ζωικής προέλευσης, πεδίο το οποίο δεν έχει μελετηθεί επαρκώς έως σήμερα, ενώ αναφέρθηκε και στους λόγους που οδήγησαν στην δημιουργία της Ομάδας Εργασίας. Εκτός λοιπόν από την επιδημία του εντεροβακτηρίου E. Coli το 2011 και τα αποτελέσματα των σχετικών επιθεωρήσεων του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Υποθέσεων της Ε.Ε σε τρίτες χώρες τα τελευταία χρόνια, αφορμή αποτέλεσαν και τα ευρήματα των πρόσφατων επιθεωρήσεων του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Υποθέσεων της Ε.Ε. σε Κ.Μ. Οι τελευταίες αυτές επιθεωρήσεις έδειξαν σοβαρές ελλείψεις και συστηματικά λάθη από μέρους των ΚΜ, για τα οποία απαιτείται ολοκληρωμένη αντιμετώπιση από μέρους της Ε.Ε. Έτσι, στο πλαίσιο της εν λόγω Ο.Ε. επιδιώκεται η ανάδειξη θεμάτων/προβλημάτων που έχουν ήδη προκύψει από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας ή τυχόν εμφανιστούν μελλοντικά και η αναζήτηση μεθόδων αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους, καθώς και η δυνατότητα συνεχιζόμενων συζητήσεων και επικοινωνίας μεταξύ των ΚΜ και της Ε.Ε. με στόχο την κατά το δυνατό πιο ομοιόμορφη εφαρμογή της ενωσιακής

νομοθεσίας από όλα τα ΚΜ. Επίσης, επιδιώκεται η βελτίωση της διενέργειας των επισήμων ελέγχων στον συγκεκριμένο τομέα από τα ΚΜ μέσα από την εκπαίδευση, εξετάζοντας τη δυνατότητα να συμπεριληφθεί ανάλογο εκπαιδευτικό πεδίο στο πρόγραμμα εκπαίδευσης της Ε.Ε. "Better Training for Safer Food" (BTSF).

Μετά την αποδοχή της Ημερήσιας Διάταξης ακολούθησαν οι εξής παρουσιάσεις εκ μέρους της Επιτροπής:

Θέμα 1: Το πλαίσιο της Ενωσιακής νομοθεσίας που εφαρμόζεται για τον έλεγχο της υγιεινής στην πρωτογενή παραγωγή στον τομέα των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης και μελλοντικές ενέργειες.

Η παρουσίαση πραγματοποιήθηκε από την Dr. S. Coulon (DG SANCO, Unit G4 Food, alert system and training) και περιελάμβανε μια γενική ανασκόπηση της Ενωσιακής νομοθεσίας με αναφορές στις γενικές αρχές και απαιτήσεις της νομοθεσίας των τροφίμων, αλλά και στις ευθύνες που απορρέουν από αυτή τόσο για τα Κράτη Μέλη όσο και για τις επιχειρήσεις. Ειδικότερα όσον αφορά στην υγιεινή των τροφίμων, αναφέρθηκαν μεταξύ άλλων οι βασικές διατάξεις του βασικού κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 για την πρωτογενή παραγωγή και την περαιτέρω επεξεργασία, με συγκεκριμένα παραδείγματα, και στη συνέχεια οι ειδικότεροι κανόνες βάσει των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 208/2013, 209/2013, 210/2013 και 211/2013. Τέλος, επισημάνθηκε ότι μέχρι τον Ιούλιο 2014 αναμένεται η δημοσίευση για την τροποποίηση του πιστοποιητικού που είναι απαραίτητο να συνοδεύει τα εισαγόμενα φορτία σπόρων που προορίζονται για φύτευρα, καθώς επίσης ότι τέλος Μαρτίου 2014 δημοσιεύτηκε γνωμοδότηση της EFSA για τον κίνδυνο από σαλμονέλα και νοροϊό σε φυλλώδη λαχανικά που καταναλώνονται ωμά ως σαλάτες, ενώ έως το τέλος του 2014 αναμένονται τρεις ακόμα γνωμοδοτήσεις της EFSA σχετικά με μικροβιολογικούς κινδύνους σε προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής.

Θέμα 2: Αρχικά ευρήματα των συνεχιζόμενων επιθεωρήσεων που διεξάγει το Γραφείο Κτηνιατρικών Υποθέσεων και Τροφίμων (FVO) με στόχο την αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων που διενεργούν τα Κράτη Μέλη για την υγιεινή των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης στην πρωτογενή παραγωγή.

Ο Johannes Kern μετά από μια γενική και σύντομη περιγραφή του έργου του Γραφείου Κτηνιατρικών Υποθέσεων και Τροφίμων (FVO), αναφέρθηκε στο υπόβαθρο της σειράς των επιθεωρήσεων στα Κράτη Μέλη με θέμα την πρωτογενή παραγωγή. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται: η επιδημία του αιμολυτικού εντεροβακτηρίου *E. coli*, τις περιπτώσεις επιδημίας που συνδέθηκαν με τα φύτρα, τα μηνύματα RASFF των τελευταίων 3 ετών και σχετική έκθεση της EFSA, η οποία έδειξε αυξανόμενα ποσοστά περιπτώσεων προσβολής, νοσηλείας και θανάτων που σχετίζονται με κατανάλωση προϊόντων μη ζωικής παραγωγής. Εκτός από τις επιθεωρήσεις στα ΚΜ, πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε κάποιες τρίτες χώρες (Ταϊλάνδη, Αίγυπτος, Κίνα, Σερβία, Βιετνάμ, Μιανμάρ, Αυστραλία, Ινδία) με θέμα τους σπόρους που προορίζονται για φύτευρα, τα φυλλώδη λαχανικά και μαλακά φρούτα. Μεταξύ των κυριότερων ευρημάτων του FVO είναι:

- σε Κράτη Μέλη για φύτρα/σπόρους που προορίζονται για φύτευρα: μη έγκριση εγκαταστάσεων ή με σοβαρές ελλείψεις, ελάχιστοι ή καθόλου έλεγχοι την πιστοποίηση κατά την εισαγωγή / στον έλεγχο των εισαγωγέων ή/και εμπόρων / στην υγιεινή των σπόρων που προορίζονται για φύτευρα / σε πλάνα δειγματοληψίας, κ.α.

- σε τρίτες χώρες: ελλιπής ιχνηλασιμότητα, δυσκολίες στην υγιεινή παραγωγή σπόρων και στη δειγματοληψία μικρών παρτίδων μικρής διάρκειας ζωής, περιορισμένη αναλυτική δυνατότητα, χαμηλή κατανόηση και εφαρμογή της πιστοποίησης των σπόρων που προορίζονται για φύτρα, κ.α.

Έχοντας μια πρώτη εικόνα της κατάστασης, εντοπίστηκαν οι ανάγκες εκ μέρους των αρμοδίων αρχών των ΚΜ από άποψης επίσημου ελέγχου, ως προς: επαλήθευση συμμόρφωσης με τον Καν(ΕΚ) 852/2004, κατευθυντήριες οδηγίες, αλυσίδα διάθεσης, ενέργειες σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Τέλος, όσον αφορά στις επακόλουθες δράσεις εκ μέρους της Ε.Ε., αυτές μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν τον ορισμό ομάδας εργασίας αφιερωμένης σε αυτά τα θέματα, την εξεύρεση λύσεων στο πλαίσιο εργαστηρίου (BTSF workshop), εκπαίδευση, υποστήριξη τρίτων χωρών, κ.α.

Θέμα 3: Ερωτηματολόγιο σχετικά με τους επίσημους ελέγχους στην πρωτογενή παραγωγή που εστάλη στα Κράτη Μέλη.

Προκειμένου για τη διευκόλυνση της συζήτησης, αναφορικά με τις απαντήσεις που δόθηκαν από τα ΚΜ στο ερωτηματολόγιο, ο πρόεδρος πρότεινε την ομαδοποίηση σε δύο τομείς, στους οποίους τα ΚΜ αποκρίθηκαν με τη σειρά:

- (i) πόσες και ποιες οι αρμόδιες αρχές κάθε ΚΜ
- (ii) εάν υπάρχουν και πόσες είναι οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των φύτρων και της παραγωγής σπόρων που προορίζονται για φύτρα σε κάθε ΚΜ και εάν υπάρχουν σχετικές εισαγωγές

Σε συνέχεια των απαντήσεων, ο πρόεδρος συνόψισε λέγοντας ότι σε πολλά ΚΜ δεν υπάρχουν επιχειρήσεις που να δραστηριοποιούνται στην παραγωγή φύτρων (όπως Ελλάδα, Λουξεμβούργο, Κροατία, κ.α.), ούτε στην παραγωγή σπόρων που προορίζονται για φύτρα (όπως Η.Β., Βέλγιο, Δανία, Λουξεμβούργο, Ελλάδα, κ.α.), ούτε πραγματοποιούνται εισαγωγές (όπως Ελλάδα, Κροατία, Φινλανδία, κ.α.). Κάποια άλλα ΚΜ έχουν λίγες ή/και μικρές επιχειρήσεις παραγωγής φύτρων (όπως Τσεχία, Λετονία, Ρουμανία, Ολλανδία, Δανία, Βέλγιο, κ.α) ή περισσότερες (όπως η Γαλλία), ενώ η Σλοβενία έχει μια αίτηση αλλά δεν έχει σχεδιάσει σύστημα έγκρισης και ζητά τη συνδρομή της Ε.Ε. και των άλλων Κ.Μ. Η Ιταλία είναι από τους μεγάλους παραγωγούς σπόρων που προορίζονται για φύτρα.

Θέμα 4: Ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά στα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν στον τομέα του επίσημου ελέγχου της υγιεινής στην πρωτογενή παραγωγή.

Ο πρόεδρος επεσήμανε ότι από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου είναι φανερό πως οι σπόροι που προορίζονται για φύτρα κατά κανόνα εισάγονται από τα ΚΜ, και ως εκ τούτου ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην πιστοποίηση των σπόρων αυτών και στα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εισαγωγή τους. Γενικότερα, πρέπει να εξεταστούν τα προβλήματα που έχουν ήδη παρουσιαστεί από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας ή ακόμα και να προβλεφθούν πιθανά προβλήματα και να προταθούν πιθανές λύσεις σε αυτά.

Προκειμένου για την εξέταση των ανωτέρω συμπερασμάτων και την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, συμπεριλήφθηκε «η υγιεινή των τροφίμων σε επίπεδο πρωτογενούς παραγωγής» στους στόχους του προγράμματος BTSF (Better Training for Safer Food) για το 2014. Έτσι οργανώθηκε για τις 23-25 Ιουνίου 2014 εκπαιδευτική συνάντηση απευθυνόμενη σε εκπροσώπους των ΚΜ επιπέδου κεντρικής αρμόδιας αρχής με αρμοδιότητα την οργάνωση και εποπτεία των επίσημων ελέγχων. Οι στόχοι της εν λόγω συνάντησης, στο πλαίσιο κοινής και ομοιόμορφης αντιμετώπισης από πλευράς των ΚΜ, συνοψίζονται: στον εντοπισμό και

ανάδειξη των αιτιών για την απουσία επισήμου ελέγχου ή τον ελλιπή επίσημο έλεγχο, στην ανάπτυξη μεθόδων αντιμετώπισης των προβλημάτων και εφαρμογής μέτρων και τέλος στον προσδιορισμό παραμέτρων για τη μέτρηση επιτυχούς εφαρμογής.

Ακολούθησε παρουσίαση σχετικά με το πρόγραμμα εκπαίδευσης της Ε.Ε. BTSF (Better Training for Safer Food), το οποίο απευθύνεται σε εκπροσώπους ΚΜ και τρίτων χωρών με αρμοδιότητες επισήμου ελέγχου σε θέματα υγιεινής και υγείας φυτών, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Μεταξύ άλλων, έγινε αναφορά στα πεδία που καλύπτει το πρόγραμμα, τους στόχους, τις αρχές και τις προγραμματισμένες δράσεις.

Η συντάξασα

Θεοδώρα Καραμπελα